

Europska
komisija

Vodič kroz sredstva

EU-a za početnike

Pregled mogućnosti financiranja
sredstvima EU-a u razdoblju
2014.–2020.

Proračun

***Europe Direct je usluga koja vam omogućuje pronaći odgovore
na pitanja o Europskoj uniji.***

**Besplatni telefonski broj (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (premda neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Više informacija o Europskoj uniji dostupno je na <http://europa.eu>.
Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2015.

ISBN 978-92-79-46391-4

doi:10.2761/596603

KV-01-13-878-HR-N

© Europska unija, 2015.

Fotografija na naslovnici © thinkstock

Umnožavanje je dopušteno uz navođenje izvora.

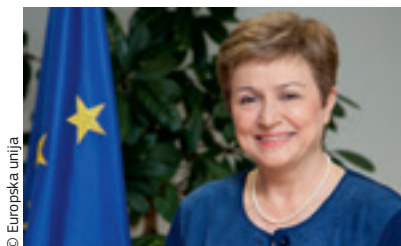
Printed in Luxembourg

TISKANO NA PAPIRU IZBIJELJENOM BEZ KLORA

Sadržaj

Predgovor	2
Započnimo	3
Kako se prijaviti	6
Transparentni postupci za sve	8
Jednostavan pristup sredstvima EU-a	9
Transparentnost i nadzor	11
Odgovornost i nadzor	12
Mala i srednja poduzeća	14
Nevladine organizacije	20
Mladi	25
Istraživači	28
Poljoprivrednici	32
Javna tijela	34
Mogućnosti financiranja za druge korisnike	39
Dodatne informacije o sredstvima EU-a	41
Raspoloživi iznosi (2014.–2020.)	44
Pojmovnik financiranja sredstvima EU-a	46

Predgovor

© Europska unija

Ako ste razmišljali o podnošenju zahtjeva za dodjelu sredstava EU-a, nalazite se na pravome mjestu! U ovom vodiču objašnjeno je odakle početi ako se još niste natjecali za sredstva EU-a, ali bit će vam koristan i ako ste već koristili naše programe.

Novi proračun EU-a, višegodišnji financijski okvir, traje od 2014. do 2020. Iako se nova generacija programa EU-a oslanja na dosadašnje uspjehe, riječ je o poboljšanoj i pojednostavnjenoj inačici. Opazit ćete da je naglasak na ključnim područjima za budućnost EU-a: istraživanje i inovacije, promet, energija, mogućnosti zapošljavanja za mlađe generacije i poboljšanje konkurentnosti europskih poduzeća, da navedemo samo nekoliko primjera. Naš cilj je jasan: poticanje otvaranja radnih mjesta i rasta te stvaranje bolje kvalitete života u Europi.

Još nešto na što smo se usredotočili je smanjivanje birokracije. EU je pojednostavnio financijska pravila za poduzeća, gradove, regije, znanstvenike i nevladine organizacije u Europi. Pristup sredstvima EU-a sada bi trebao biti jednostavniji nego ikada prije i stalno radimo na dodatnom poboljšanju. Želimo da provedete vrijeme na produktivan način, a ne popunjavajući obrasce.

Ova je publikacija puna informacija usmjerenih na vas i vaše potrebe financiranja. Sadržava poveznice na dodatne detaljne informacije o konkretnim mogućnostima. Uvršteni su, osim toga, primjeri i praktični savjeti.

Nadam se da će vam ovaj vodič pružiti korisne savjete za pripremu podnošenja zahtjeva za dobivanje sredstava EU-a. Što je više zahtjeva, to će biti bolja kvaliteta projekata koje financira EU i veća dodana vrijednost proračunu EU-a. To je ono što želimo – proračun koji daje odlične rezultate koji služe našim ljudima. Želim vam uspjeh. Svatko ima priliku. Bilo bi mi drago kada bi vam ova publikacija pomogla da poduzmete prvi korak prema provedbi uspješnoga europskog projekta.

Kristalina Georgieva
Potpredsjednica Europske komisije za proračun i ljudske resurse

Započnimo

Ovom se publikacijom početnici uvode u širok spektar raspoloživih mogućnosti financiranja sredstvima EU-a. Nude se osnovne smjernice o postupcima prijave i upućuje se na to gdje se može pronaći više pojedinosti. Ovaj vodič sadržava najnovije informacije o tekućim programima EU-a za financijsko razdoblje 2014.–2020.

Vodič je usmjeren na šest glavnih kategorija potencijalnih podnositelja zahtjeva: mala i srednja poduzeća (MSP), nevladine organizacije (NVO), mlade, istraživače, poljoprivrednike i javna tijela. Međutim, može biti i vrijedan izvor informacija za podnositelje zahtjeva iz drugih područja.

Glavne vrste sredstava

1. Bespovratna sredstva ⁽¹⁾ dodjeljuju se radi provedbe posebnih projekata, obično na temelju tzv. poziva na podnošenje prijedloga.

Sredstva služe određenoj svrsi koja je opisana u pozivu na podnošenje prijedloga. U brojnim slučajevima doprinos EU-a uvjetovan je sufinanciranjem korisnika.

Europska komisija nudi velik broj bespovratnih sredstava u okviru poziva na podnošenje prijedloga. Svrha je poziva osiguravanje sredstava organizacijama koje pružaju informacije i/ili usluge u okviru programa Europa za građane.

2. Javni ugovori ⁽²⁾ dodjeljuju se na temelju poziva na podnošenje ponuda (postupak poznat kao javna nabava). Oni obuhvaćaju širok raspon područja, od studija, tehničke pomoći i osposobljavanja do savjetovanja, organizacije konferencija, informatičke opreme i brojnih drugih područja. Svrha je ugovora nabava usluga, robe ili radova kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje institucija ili programa EU-a.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!FN77cB>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!Qh39ky>

P primjer

Europska komisija nedavno je objavila poziv na podnošenje ponuda u okviru Programa za promicanje izvrsnosti klastera, sastavnice programa EU-a za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME). Od ponuditelja se očekuje da predlože profesionalne poslovne usluge europskim malim i srednjim poduzećima kako bi pomogli razviti što više vrhunskih poslovnih klastera u EU-u. Zadaće odabranog pružatelja usluga obuhvaćat će osposobljavanje, razmjenu najbolje prakse, organizaciju studijskih posjeta i provedbu aktivnosti procjena učinka.

© Europska unija

Zajmovi, jamstva i nagrade još su neke od mogućih vrsta financiranja.

Pri donošenju odluke o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovora poštuju se stroga pravila kako bi se osiguralo da se prema svim potencijalnim korisnicima postupa na jednak i transparentan način.

Primatelji bespovratnih sredstava i vanjski pružatelji usluga moraju primjenjivati jasna financijska pravila koja omogućuju Europskoj komisiji i drugim revizorskim tijelima da provjere na koji se način koriste sredstva EU-a.

Objavom podataka o korisnicima sredstava EU-a osigurava se visoka razina odgovornosti institucija EU-a.

Tko upravlja novcem i odlučuje o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovora?

Europska komisija snosi krajnju političku odgovornost za osiguranje da se sav novac iz proračuna EU-a troši na ispravan način. Međutim, nacionalne vlade također su odgovorne za obavljanje provjera i godišnjih revizija jer se s otprilike 80 % sredstava EU-a upravlja na nacionalnoj razini. Osim toga, države izvan EU-a i međunarodne organizacije odgovorne su za upravljanje malim dijelom proračuna EU-a koji se, na primjer, dodjeljuje programima koje provode Crveni križ i Ujedinjeni narodi.

Organizacije koje traže bespovratna sredstva ili ugovore EU-a trebaju stoga pomno provjeriti kojim institucijama trebaju poslati zahtjev ili prijedlog.

Europska komisija upravlja proračunom preko svojih službi („glavne uprave”) i izvršnih agencija. Države članice povjeravaju upravljanje sredstvima EU-a uglavnom upravljačkim tijelima kao što su ministarstva i druga javna tijela. Te su institucije odgovorne za organiziranje poziva na podnošenje prijedloga ili postupaka nadmetanja.

Komisija je objavila **Proračun EU-a u mojoj zemlji** ⁽¹⁾, seriju od 28 informativnih članaka u kojoj se ističu odabrani projekti financirani iz proračuna EU-a u svim državama članicama. Projekti pokrivaju širok raspon područja, od zapošljavanja, regionalnog razvoja, istraživanja i obrazovanja do okoliša, humanitarne pomoći i brojnih drugih područja. Projekti mogu nadahnuti potencijalne podnositelje zahtjeva koji također mogu saznati više o dodanoj vrijednosti koju je EU donio tim projektima.

© Laura Elena Canã — Europska unija

(1) <http://europa.eu/!HC86yy>

© thinkstock

Kako se prijaviti

Prije same prijave, organizacije koje traže sredstva EU-a trebaju utvrditi program i tijelo koje će njime upravljati. Službe Europske komisije, agencije i regionalna i nacionalna upravljačka tijela ⁽¹⁾ redovito objavljuju informacije o mogućnostima financiranja koje nude.

Postoje dva oblika upravljanja sredstvima EU-a: izravno upravljanje i podijeljeno upravljanje.

Izravno upravljanje

podrazumijeva da sredstvima ili programom izravno upravlja Europska komisija ili jedna od njezinih agencija. Takvo upravljanje obuhvaća odabir vanjskih pružatelja usluga, dodjelu bespovratnih sredstava, prijenos sredstava, praćenje aktivnosti i drugo.

Podijeljeno upravljanje

podrazumijeva da su države članice ovlaštene za upravljanje sredstvima ili programima EU-a. Većina je projekata koje financira EU, a koji čine otprilike 80 % proračuna EU-a, pod podijeljenim upravljanjem.

(1) <http://europa.eu/lvw97jU>

© Europska unija

Svaka država članica, u partnerstvu s Komisijom, dogovara jedan ili više operativnih programa ⁽¹⁾ ⁽²⁾, u kojima se utvrđuju prioriteti financiranja.

U svakom pozivu na podnošenje ponuda ili prijedloga određuju se uvjeti za sudjelovanje, uključujući traženi profil kandidata. Upravljačka tijela procjenjuju podnesene projektne prijedloge i odlučuju hoće li odobriti financiranje ⁽³⁾.

Europska komisija ili njezine izvršne agencije mogu dodijeliti izravna bespovratna sredstva za projekte s posebnim ciljevima (okoliš, istraživanje, usavršavanje, itd.). Za natječaje ⁽⁴⁾ i bespovratna sredstva ⁽⁵⁾ kojima se upravlja centralizirano na razini službi i agencija Komisije preporučuje se posjetiti navedene internetske stranice.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!xC43wH>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!jF46pq>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!hc33yC>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!kg87gW>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!FN77cB>

© thinkstock

Transparentni postupci za sve

Na sve podnositelje zahtjeva primjenjuju se načela transparentnosti i jednakog postupanja utvrđena u financijskoj uredbi EU-a i njezinim provedbenim pravilima ⁽¹⁾. To vrijedi bez obzira na to prijavljuju li se za dodjelu bespovratnih sredstava kojima upravlja Europska komisija ili upravljačka tijela ili sudjeluju u pozivu na podnošenje ponuda.

Transparentni postupci podrazumijevaju i jednak pristup informacijama. Pozivi na podnošenje prijedloga objavljuju se na internetskim stranicama Europske komisije. To načelo vrijedi i za sredstva EU-a kojima se upravlja na nacionalnoj ili regionalnoj razini. Pravila kojima se utvrđuju zahtjevi za informiranje i promidžbu odredila je Komisija i dosljedno se primjenjuju diljem EU-a.

Komisijini pozivi na podnošenje ponuda objavljuju se na internetskim stranicama raznih glavnih uprava na portalu EU-a Europa ⁽²⁾. Objavljuju se i u Dodatku *Službenom listu Europske unije* i u njegovoj elektroničkoj inačici, bazi podataka TED-a ⁽³⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!bM69BQ>

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/>

⁽³⁾ <http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>

Jednostavan pristup sredstvima EU-a

Pravila za financijsko upravljanje EU-a navedena su u financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Unije i njezinim provedbenim pravilima ⁽¹⁾. Uz zakonodavstvo koje se odnosi na pojedine sektore, Uredbom se uređuju sve transakcije koje se odnose na sredstva EU-a. U ovom se odjeljku navode neka od glavnih praktičnih poboljšanja uvedenih kako bi se olakšao pristup sredstvima EU-a.

Praktične informacije o bespovratnim sredstvima

- Manji iznosi bespovratnih sredstava (do 60 000 €) ne zahtijevaju puno dokumentacije.
- Organizacije korisnice moraju djelomično financirati svoje projekte vlastitim sredstvima, prihodom od projekata ili doprinosima drugih donatora („sufinanciranje”).
- Kako bi mogle primiti značajne uplate na početku projekata („predfinanciranje”), od nekih se organizacija korisnica, kao što su nevladine organizacije, može zahtijevati da pruže financijska jamstva.
- Organizacije moraju dostaviti revizorsko izvješće ako se prijavljuju za bespovratna sredstva od 750 000 € ili više za određene projekte ili od 100 000 € ili više za financiranje troškova poslovanja.
- Podnositeljima zahtjeva jasno se daje do znanja koliko će približno vremena trebati da se ocijeni njihova ponuda i finalizira sporazum.
- Postupak podnošenja zahtjeva može se podijeliti u dvije faze čime će se omogućiti da se u ranoj fazi odbiju prijedlozi koji nemaju izgleda za uspjeh na temelju kratkog opisa projekta. Podnositelji stoga trebaju izraditi puni tekst prijedloga samo ako imaju mogućnost dobiti sredstva.

Korisnici sredstava trebaju se držati jednostavnih pravila pri nabavama koje su potrebne za provedbu projekata. Za nabave manje od 60 000 € korisnici moraju poštovati dva osnovna načela: dobro financijsko upravljanje i nepostojanje sukoba interesa.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!rR83VH>

Praktične informacije o javnim ugovorima

- Za nabave Europske komisije u iznosu manjemu od 60 000 € zahtjevi za podnošenje dokaza o financijskoj sposobnosti pružatelja usluga mogu se zanemariti.
- U većini postupaka za ugovore male vrijednosti ponuditeljima je dopušteno dati časnu izjavu umjesto pisanog dokaza da nisu prije toga osuđivani za zlorababu dužnosti, da nisu u stečaju te da plaćaju odgovarajući porez i doprinose za socijalnu sigurnost. Da se ponuditelji ne bi nerazmjerno opteretili, može se tražiti samo dobitnika da dostavi takav dokaz, i to samo iznad određenih pragova.
- Slična pravila postoje i za javne ugovore u području vanjske pomoći, ali s drugačijim pragovima.
- Institucije EU-a mogu provesti postupke javne nabave zajedno s nadležnim tijelima države članice. To daje veću fleksibilnost i omogućuje da se novac poreznih obveznika učinkovitije koristi.

Kad god je to prikladno, tehnički izvedivo i isplativo, ugovori visoke vrijednosti dijele se u zasebne skupine kako bi se povećala učinkovitost i konkurentnost.

Dodatne detaljne informacije dostupne su u financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Unije i njezinim provedbenim pravilima ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!rR83VH>

Transparentnost i nadzor

Financijska pravila sadržavaju mjere koje služe kako bi se osigurala najveća moguća transparentnost i strogi nadzor raspodjele i potrošnje sredstava EU-a. U ovom je odjeljku naveden pregled ključnih standarda transparentnosti i zahtjeva za nadzor.

Transparentnost

Informacije o korisnicima sredstava EU-a javno su dostupne. Imena korisnika sredstava kojima upravlja Europska komisija i iznosi koje primaju objavljuju se na internetskim stranicama sustava financijske transparentnosti ⁽¹⁾ (FTS). Komisija ga ažurira svake godine do 30. lipnja.

Za sredstva kojima upravljaju države članice obavezno je i objavljivanje imena organizacija korisnica. To uključuje financijska sredstva u okviru zajedničke poljoprivredne politike, pomorske i ribarstvene politike te strukturnih i investicijskih fondova. Države članice te podatke objavljuju na nacionalnim portalima ⁽²⁾.

Manjim dijelom proračuna EU-a upravljaju razne partnerske organizacije EU-a i one objavljuju podatke o korisnicima na svojim internetskim stranicama.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!kC66jn>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!bx46XV>

© Europska unija 2014. Izvor: EP
Zgrada Louise WEISS. © Architecture Studio

Odgovornost i nadzor

Skupina od 28 povjerenika EU-a zajedno ima krajnju političku odgovornost za osiguravanje pravilne uporabe sredstava EU-a. Svake godine potvrđuju godišnje financijske izvještaje EU-a, uključujući podatke o novcu potrošenome tijekom godine. Europski parlament potom odlučuje hoće li dati svoju suglasnost na način na koji je Komisija izvršila proračun za tu godinu, postupak poznat pod nazivom „razrješnica za izvršavanje proračuna”.

Europska komisija delegira svakodnevno upravljanje proračunom svojim glavnim direktorima i voditelju Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD). Svaki od njih izdaje godišnje izvješće o radu. Izvješća su glavni alat za unutarnju odgovornost unutar Komisije i sadržavaju „izjavu o pouzdanosti”. Donose analizu sustava unutarnjeg nadzora i financijskog upravljanja uspostavljenih u svakoj službi kako bi se osiguralo pravilno upravljanje sredstvima EU-a.

Izjava pruža jamstvo da izvješće sadržava istinit i točan prikaz, da su povezane transakcije zakonite i pravilne te da se svim financijskim transakcijama dobro upravljalo. Glavni direktori moraju izraziti rezerve u područjima u kojima su utvrđeni značajni problemi koji utječu na izjavu o pouzdanosti.

Budući da države članice same upravljaju s otprilike 80 % sredstava EU-a, odgovorne su velikim dijelom za to kako se taj novac troši. Države članice moraju uvesti učinkovite i djelotvorne sustave unutarnje kontrole i provoditi potrebne provjere financiranja sredstvima EU-a kojima upravljaju. Svaka država mora dostaviti Komisiji podatke o tome kako je provela pravila podnošenjem financijskih izvještaja, izjave o upravljanju, sažetka rezultata provedenih revizija, provjera te neovisnoga revizorskog mišljenja jedanput godišnje.

Jedan je od alata koji europske institucije i agencije koriste za sprečavanje prijevare i korupcije u upravljanju proračunom EU-a središnja baza podataka o isključenjima (CED). Njome upravlja računovodstveni službenik Komisije i dostupna je svim državama članicama. CED sadržava sve relevantne podatke o osobama i organizacijama osuđenima za prijevaru, korupciju, sudjelovanje u zločinačkim organizacijama ili drugoj nezakonitoj aktivnosti koja šteti financijskim interesima EU-a. Komisija je predložila razvoj bolje integriranog sustava ranog otkrivanja i isključenja kako bi se povećala zaštita tih interesa.

Financijski izvještaji EU-a temelje se na načelu nastanka poslovnog događaja, suvremenom i transparentnom računovodstvom sustavu (koji trenutačno primjenjuje samo nekoliko nacionalnih vlada). Sustav odražava suvremene računovodstvene standarde koji se primjenjuju u privatnom sektoru.

Dodatne informacije
 Besplatna sredstva, fondovi i programi u okviru politike EU-a⁽¹⁾
 Informacijski sustav za europsku javnu nabavu⁽²⁾
 Proračun EU-a⁽³⁾
 Portal „Transparentnost“⁽⁴⁾

© Europska unija

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!FN77cB>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!WF39QX>

⁽³⁾ <http://ec.europa.eu/budget>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!wt87cn>

Mala i srednja poduzeća

Mala i srednja poduzeća (MSP) mogu dobiti sredstva EU-a u obliku bespovratnih sredstava, zajmova, a u nekim slučajevima, i jamstava. Mogu im biti dodijeljeni i ugovori za pružanje raznih proizvoda ili usluga.

Glavni izvori financiranja

COSME, poseban program za mala i srednja poduzeća

COSME ⁽¹⁾ je kratica za Konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća. To je novi program kojim upravlja Europska komisija, a posebno je namijenjen pružanju potpore malim i srednjim poduzećima. Cilj je programa COSME poboljšati pristup MSP-ova sredstvima financiranja i tržištima, podupirati poduzetnike i promicati bolje uvjete za osnivanje poduzeća i rast.

Program olakšava i poboljšava pristup MSP-ova financiranju preko dva financijska instrumenta:

- instrumenta za kreditna jamstva;
- instrumenta vlasničkog kapitala za rast.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/rh69DN>

COSME-om upravlja Komisija preko Izvršne agencije za mala i srednja poduzeća (EASME) ⁽¹⁾ ⁽²⁾.

Promet, energija i IKT

MSP-ovi, osim toga, imaju mogućnost financiranja u okviru instrumenta za povezivanje Europe (CEF), programa koji financira projekte koji popunjavaju praznine u području energije, prometa i digitalnih mreža EU-a. Kriteriji prihvatljivosti utvrđeni su u svakom pozivu na podnošenje prijedloga. Komisija upravlja financiranjem CEF-a izravno preko Izvršne agencije za inovacije i mreže (INEA) ⁽³⁾.

Istraživanje i inovacije

© thinkstock

MSP-ovi mogu sudjelovati u novom istraživačkom programu EU-a Obzor 2020. ⁽⁴⁾ u sljedećim područjima:

- „Vodeći položaj industrije”: inovacije u MSP-ovima;
- inicijativa za održive industrije s niskom razinom ugljika (SILC II);
- dio dimenzije Obzora 2020. „Vodeći položaj razvojnih i industrijskih tehnologija”;
- „Društveni izazovi”: dio koji se odnosi na energetske učinkovitost u okviru izazova „Sigurna, čista i učinkovita energija”;
- poziv za podnošenje prijedloga na temu otpada, inovacija u području gospodarenja vodama i održive opskrbe sirovinama u okviru izazova „Klimatska politika, okoliš, učinkovitost resursa i sirovine”.

Tim područjima programa Obzor 2020. upravlja Komisija preko EASME-a ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/easme/>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!tc47cv>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!JM39Tp>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!Fm38rr>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!Tw63HX>

Instrument za MSP-ove ⁽¹⁾ usmjeren je na visokoinovativne MSP-ove s velikim ambicijama za rast i proširenje na međunarodno tržište, bez obzira na to je li riječ o MSP-ovima koji svoju djelatnost temelje na visokoj tehnologiji, istraživanju, socijalnim ili uslužnim poduzećima. MSP-ovi mogu dobiti do 2,5 milijuna € sredstava za potporu poslovanju i za mentorstvo.

Kohezijska politika

Cilj kohezijske politike EU-a jest smanjiti razlike u bogatstvu među europskim regijama. Usredotočena je na ulaganje u regije, gradove i realno gospodarstvo u cilju poticanja rasta i otvaranja radnih mjesta, rješavanja problema klimatskih promjena, ovisnosti o uvozu energije te smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti.

Potpore MSP-ovima ključan je prioritet kohezijske politike ⁽²⁾. Svaka država članica utvrđuje uvjete za pružanje potpore u operativnim programima u kojima se utvrđuju njezini prioriteti financiranja. Svaka je država ⁽³⁾ odgovorna i za upravljanje sredstvima kohezijskog fonda na vlastitom državnom području.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!gH73qw>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!cb38hW>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

Poljoprivreda

© istock

U okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) postoji nekoliko mogućnosti financiranja za mala poduzeća:

- poduzeća koja sudjeluju u programu mlijeka u školama ⁽¹⁾, programu opskrbe škola voćem ⁽²⁾ i promociji poljoprivrednih proizvoda u EU-u i državama izvan EU-a ispunjavaju uvjete za financiranje ⁽³⁾;
- poduzeća koja se bave poljoprivredom mogu se prijaviti za izravna plaćanja u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi ⁽⁴⁾;
- poduzeća koja se nalaze u ruralnim područjima mogu se prijaviti za financiranje u okviru Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj ⁽⁵⁾. Prioriteti za financiranje ovise o prioritetima države članice ili regije ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/lhh64mn>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!YG88Uj>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!Hg87Dg>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!tg64DJ>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!tg64DJ>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

Druge mogućnosti financiranja

© thinkstock

Mikrofinancijski instrument u okviru programa za zapošljavanje i socijalne inovacije ⁽¹⁾ pomaže sektoru malih i srednjih poduzeća davanjem zajmova u iznosu do 25 000 € pojedincima za osnivanje ili razvoj malih poduzeća.

Europski socijalni fond (ESF) ⁽²⁾ pruža potporu MSP-ovima kako bi poboljšali konkurentnost, na primjer osposobljavanjem.

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo ⁽³⁾ (EFPR) omogućuje da MSP-ovi ostvare višu razinu potpore jer su velika većina poduzeća koja se bave ribarstvom i akvakulturom mala i srednja poduzeća.

Bespovratna sredstva

Europska komisija daje bespovratna sredstva za potporu projektima ili organizacijama koje promiču interese EU-a ili doprinose provedbi programa ili politika EU-a. MSP-ovi i druge zainteresirane strane mogu se prijaviti putem poziva na podnošenje prijedloga ⁽⁴⁾ u raznim područjima.

Ugovori

Europska komisija služi se javnim ugovorima za nabavu robe i usluga, uključujući među ostalim studije, tehničku pomoć, osposobljavanje, savjetovanje, organizaciju konferencija i promidžbu, knjige i informatičku opremu. Dobavljači se odabiru putem poziva na

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Qv79Tf>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!cF34Xj>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!HD77wr>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!FN77cB>

podnošenje ponuda koje objavljuju službe, uredi i agencije Komisije diljem Europe. Poput drugih poduzeća, i MSP-ovi se mogu nadmetati za ugovore u okviru poziva na podnošenje ponuda ⁽¹⁾.

Dodatne informacije

- Klimatska politika u okviru programa LIFE: zajmovi Europske investicijske banke ⁽²⁾ (EIB) za MSP-ove ⁽³⁾.
- Mogućnosti financiranja ⁽⁴⁾ u području razvojne suradnje: MSP-ovi mogu imati znatnu korist od velike većine tematskih i regionalnih programa koje financira Glavna uprava Europske komisije za međunarodnu suradnju i razvoj (DEVCO).
- U praktičnom vodiču DEVCO-a (PRAG) ⁽⁵⁾ objašnjavaju se ugovorni postupci za sva vanjska djelovanja EU-a financirana iz proračuna EU-a i Europskog fonda za razvoj (EDF) ⁽⁶⁾.
- Programom osposobljavanja rukovoditelja ⁽⁷⁾ MSP-ovi se potiču na proširenje svojeg poslovanja u Japan i Koreju s pomoću aktivnog učenja koje ujedinjuje poduku o poslovanju i učenje jezika, stažiranje u lokalnom poduzeću i potporu u izradi poslovnih planova.
- *Vaša Europa* ⁽⁸⁾ praktični je vodič za poslovanje u Europi.
- Mikrofinanciranje ⁽⁹⁾: EU ne nudi izravne mikrozajmove pojedincima i poduzećima, nego osigurava jamstva, zajmove i kapital posrednicima koji zatim mogu dati zajmove ili staviti na raspolaganje kapital malim poduzećima.

Jeste li znali?

Dva su glavna čimbenika koji određuju je li neko poduzeće MSP: ⁽¹⁰⁾ 1. broj zaposlenika, i 2. promet ili ukupan iznos bilance Na MSP-ove se mogu primjenjivati manji broj zahtjeva ili niže naknade za provjeravanje usklađenosti s propisima EU-a.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/lkg87gW>

⁽²⁾ <http://www.eib.org/>

⁽³⁾ <http://europa.eu/vk34gP>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/hY77jM>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/Vn79Cy>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/mx78NU>

⁽⁷⁾ <http://www.euetp.eu/>

⁽⁸⁾ <http://europa.eu/UR43Bh>

⁽⁹⁾ <http://europa.eu/Pm37db>

⁽¹⁰⁾ <http://europa.eu/QK69Rp>

© Sam Robison AptART

Nevladine organizacije

Nevladine organizacije i organizacije civilnog društva (NVO) također se mogu prijaviti za financiranje sredstvima EU-a jer su njihova područja djelovanja povezana s nizom politika EU-a. Sredstva su dostupna i u okviru programa kojima upravlja Europska komisija samostalno i u okviru programa kojima Komisija upravlja zajedno s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima.

Bespovratna sredstva uključuju pisani sporazum koji potpisuju obje stranke i zahtijevaju sufinanciranje od korisnika bespovratnih sredstava. S obzirom na to da takva sredstva pokrivaju širok raspon područja, posebni uvjeti koji se trebaju ispuniti mogu se razlikovati od jednog područja djelovanja do drugog.

U načelu, NVO-vi mogu dobiti dvije vrste financiranja: 1. bespovratna sredstva za djelovanje i 2. bespovratna sredstva za poslovanje.

Bespovratnim sredstvima za djelovanje NVO-vima se nadoknađuju troškovi koji su nastali pri obavljanju dotičnih djelatnosti.

U okviru nekih programa EU može izravno subvencionirati NVO-ve bespovratnim sredstvima za poslovanje pod uvjetom da organizacija „ima za cilj opći interes Unije ili ima cilj koji čini dio politike Unije i podupire politiku Unije”. Razina potpore temelji se na analizi veličine i opsega djelatnosti organizacije, godišnjem planu rada, usklađenosti s prioritetima politike EU-a itd., a ne na pojedinačnim projektima.

Glavni izvori financiranja

© istock

Ostalim programima upravljaju centralizirano službe i agencije Europske komisije. Programi pokrivaju cijeli niz područja, uključujući kulturu i medije, građanstvo, istraživanje i inovacije, razvoj i humanitarnu pomoć, promet, energiju te informacijske i komunikacijske tehnologije.

S otprilike 80 % izvora financiranja upravljaju same države članice na decentralizirani način. Svaka država pruža detaljne informacije o financiranju i postupcima prijave na internetskim stranicama upravljačkih tijela ⁽¹⁾.

Kultura i mediji

Program Kreativna Europa ⁽²⁾, kojim upravlja Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA), podupire inicijative povezane s europskim audiovizualnim, kulturnim i kreativnim sektorom. Program se sastoji od dva potprograma: Kultura i MEDIA.

Potprogram **Kultura** pomaže kulturnim i kreativnim organizacijama da djeluju izvan državnih okvira, a kulturnim djelima i umjetnicima da se probiju u druge zemlje. Dostupne mogućnosti financiranja pokrivaju širok raspon programa: projekti suradnje, književno prevođenje, mreže i platforme. Djelatnosti potprograma Kultura usmjerene su prema suradnji s međunarodnom dimenzijom.

Potprogram **MEDIA** pruža financijsku potporu u cilju razvoja, distribucije i promocije filmske i audiovizualne industrije u EU-u i njihova rada. Omogućuje europskim filmovima i audiovizualnim djelima, uključujući filmove, televizijske dramske serije, dokumentarne programe i nove medijske vrste, pronaći tržišta izvan nacionalnih i europskih granica. Financira i programe osposobljavanja i razvoja filma.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!tb63qy>

Građanstvo

Program Europske komisije Europa za građane ⁽¹⁾ ima dva glavna cilja: pomoći javnosti bolje razumjeti EU, njegovu povijest i raznolikost te promicati europsko građanstvo i poboljšati uvjete za demokratsko i građansko sudjelovanje na razini EU-a. Program, kojim upravlja i EACEA, pruža bespovratna sredstva za djelovanje i bespovratna sredstva za poslovanje. Mogu se prijaviti javna tijela i neprofitne organizacije.

Istraživanje i inovacije

Društveni izazovi ⁽²⁾, dio je programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020., u okviru kojeg se financiraju projekti u raznim područjima: zdravlje, demografske promjene, sigurnost hrane, održiva poljoprivreda, šumarstvo i pomorstvo, istraživanje mora i unutarnjih voda. Njime upravlja Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća (EASME) ⁽³⁾.

NVO-ovi se mogu prijaviti i za određene projekte koji se vode pod drugim dvjema sastavnicama programa Obzor 2020. „Pametni, zeleni i integrirani promet” i „Sigurna, čista i učinkovita energija”, kojima upravlja Izvršna agencija za inovacije i mreže (INEA) ⁽⁴⁾.

Razvoj i humanitarna pomoć

NVO-vi mogu dobiti sredstva u okviru većine tematskih ili regionalnih programa kojima upravlja Glavna uprava Europske komisije za međunarodnu suradnju i razvoj ⁽⁵⁾ (DEVCO). Ovisno o tome što se zahtijeva u pojedinom pozivu na podnošenje prijedloga, mogu sudjelovati pojedinačno ili zajedno s drugim podnositeljima zahtjeva ili povezanim organizacijama.

NVO-vi se mogu prijaviti i za financiranje aktivnosti povezanih s humanitarnom pomoći i civilnom zaštitom. Služba Komisije za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (ECHO) ⁽⁶⁾ pruža sredstva NVO-vima, međunarodnim organizacijama i agencijama Ujedinjenih naroda koje provode humanitarno djelovanje na terenu.

© ACF/Daniel Burundi

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Mx43rw>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!xp76Gq>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!Tw63HX>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!pN38jG>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!xm98VF>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/!Jk94xh>

Promet, energija i IKT

NVO se mogu prijaviti za financiranje i u nekim područjima koja su obuhvaćena instrumentom za povezivanje Europe (CEF) ⁽¹⁾. Potencijalni podnositelji zahtjeva trebaju provjeriti kriterije prihvatljivosti utvrđene u svakom pozivu na podnošenje prijedloga s obzirom na to da se oni mogu razlikovati od jednog do drugog potprograma. Programom CEF upravlja Izvršna agencija za inovacije i mreže (INEA)⁽²⁾, ali Europska komisija odgovorna je za planiranje kako će se sredstva koristiti, odabir projekata, dodjelu sredstava i nadzor uporabe.

Druge mogućnosti financiranja

- Instrument za civilno društvo ⁽³⁾ za susjedne države EU-a podupire razvoj civilnog društva, tako da ono može preuzeti aktivnu ulogu u javnoj raspravi o demokraciji i ljudskim pravima i utjecati na kreiranje politika.
- Služba za instrumente vanjske politike (FPI) ⁽⁴⁾, služba Europske komisije koja tijesno surađuje s Europskom službom za vanjsko djelovanje (ESVD) i s delegacijama EU-a diljem svijeta, redovito objavljuje otvorene pozive na podnošenje prijedloga i ponuda.
- U okviru potprograma za klimatsku politiku programa LIFE ⁽⁵⁾ bespovratna sredstva dostupna su za razne projekte klimatske politike koje su pokrenule neprofitne organizacije, uključujući NVO-ve.
- NVO-vi se mogu prijaviti i za projekte koje financira Izvršna agencija za potrošače, zdravlje i hranu (CHAFEA) ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/lxR64Kf>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!JM39Tp>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!TW79vq>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!hU94DW>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!Du99nG>

⁽⁶⁾ <http://ec.europa.eu/eahc>

Jeste li znali?

Što je NVO

„NVO” je kratica za nevladine organizacije. To je koristan pojednostavnjeni izraz koji obuhvaća označivanje niz različitih organizacija koje obično imaju sljedeća obilježja.

- Nisu osnovane zbog ostvarivanja dobiti. Bez obzira na to što mogu imati zaposlenike koji primaju plaću i baviti se djelatnostima kojima se ostvaruju prihodi, one ne isplaćuju dobit svojim članovima.
- Riječ je o dobrovoljnoj skupini građana.
- Moraju imati određeni oblik formalne ili institucionalne prisutnosti (npr. statut ili neki drugi dokument kojim se utvrđuje njihova misija, ciljevi i opseg djelovanja) s obzirom na to da odgovaraju svojim članovima i donatorima.
- Neovisno djeluju, a osobito su neovisne o vladi, tijelima javne vlasti, političkim strankama i trgovinskim organizacijama.

Veličina nevladinih organizacija i opseg njihovih djelatnosti može znatno varirati. Neke organizacije imaju mali broj članova, dok druge mogu imati i na tisuće članova i stotine zaposlenih. NVO-vi su usredotočeni na operativne aktivnosti i/ili djelatnosti zagovaranja. Operativni NVO-vi pružaju posebne usluge (kao što je medicinska pomoć), dok je primarni cilj NVO-va koji su usredotočeni na zagovaranje utjecati na politiku tijela javne vlasti i javno mišljenje općenito.

© shutterstock

Mladi

U proračun EU-a uključeni su posebni programi za mlade Europljane. Osim toga što im se nudi potpora pri stjecanju radnog iskustva ili studiranju u inozemstvu, tu su i novi programi EU-a koji se bave problemom nezaposlenosti mladih.

Glavni izvori financiranja

Erasmus+

Erasmus+ ⁽¹⁾ je novi program EU-a za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Ciljevi su programa poboljšavanje vještina i zapošljivosti mladih te modernizacija obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja.

Nekim aktivnostima centralno upravlja Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA) ⁽²⁾ u Bruxellesu, dok drugim „decentraliziranim” aktivnostima upravljaju nacionalne agencije ⁽³⁾ u pojedinoj državi.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Mb47Up>

⁽²⁾ <http://eacea.ec.europa.eu/>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!uY93vJ>

Borba protiv nezaposlenosti mladih

Inicijativa za zapošljavanje mladih ⁽¹⁾ pruža potporu mladima koji su nezaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja u regijama gdje je stopa nezaposlenosti mladih viša od 25 %. Inicijativom se dopunjuju drugi projekti koji se provode na nacionalnoj razini, uključujući i one u okviru Europskoga socijalnog fonda (ESF) ⁽²⁾.

Jamstvo za mlade ⁽³⁾ novi je pristup rješavanju nezaposlenosti mladih. Nezaposlene osobe mlađe od 25 godina u roku od četiri mjeseca od završetka školovanja ili gubitka prijašnjeg zaposlenja dobivaju kvalitetnu i konkretnu ponudu bez obzira na to jesu li prijavljeni na zavod za zapošljavanje ili ne.

EU će s pomoću Europskoga socijalnog fonda i inicijative za zapošljavanje mladih dopuniti ulaganja država u te programe.

Upravljačka tijela ⁽⁴⁾ u svakoj državi članici mogu pružiti više informacija vezanih uz inicijativu za zapošljavanje mladih i jamstvo za mlade.

Mladi istraživači i poduzetnici

Program „Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie” ⁽⁵⁾ dostupan je za istraživačima u svim područjima znanosti, od medicine koja spašava živote do čiste znanosti. Aktivnosti provodi Izvršna agencija za istraživanje (REA) ⁽⁶⁾.

COSME – Erasmus za mlade poduzetnike ⁽⁷⁾ prekogranični je program razmjene koji ambicioznim mladim poduzetnicima omogućuje učenje od iskusnih poduzetnika. Programom upravlja Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća (EASME).

Druge mogućnosti financiranja

Mladi poljoprivrednici mogu se prijaviti i za dodatna plaćanja u vrijednosti od 25 % izravnih plaćanja koja primaju. Dodatna plaćanja primjenjuju se na poljoprivrednike mlađe od 40 godina i dodjeljuje ih Europski fond za jamstva u poljoprivredi ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Wu34Bb>

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/esf/>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!jK97qr>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!md93Vp>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/!nB47DW>

⁽⁷⁾ <http://europa.eu/!dV49Xm>

⁽⁸⁾ <http://europa.eu/!tg64DJ>

Mladi se također mogu prijaviti za sredstva u okviru Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj ⁽¹⁾. Svaki program ruralnog razvoja sadržava mjere u okviru kojih mladi mogu primiti potporu Fonda, ovisno o prioritetima pojedine države ili regije.

Svaka država članica utvrđuje uvjete za pružanje financijske potpore u operativnim programima u kojima se određuju prioriteti financiranja. Svaka je država članica ⁽²⁾, osim toga, odgovorna za upravljanje sredstvima na vlastitome državnom području.

Dodatne informacije

- Inicijativa Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a ⁽³⁾ okuplja volontere iz raznih država kako bi radili na humanitarnim projektima diljem svijeta. U programu mogu sudjelovati državljani država članica EU-a ili država EFTA-e, država koje se pripremaju za pristup EU-u te državljani 16 država istočne i južne Europe obuhvaćenih europskom susjedskom politikom ⁽⁴⁾.
- Posebni projekti ⁽⁵⁾ s naglaskom na temi „stvaranje prilika za mlade” mogu nadahnuti potencijalne podnositelje zahtjeva.
- Mogućnosti financiranja ⁽⁶⁾ dostupne u okviru obrazovanja i kulture.
- Niz uspješnih priča mladih ljudi ⁽⁷⁾ u okviru programa „Mladi u pokretu” ⁽⁸⁾.
- Eurodesk ⁽⁹⁾ je pružatelj informacija za mlade i one koje s njima rade.
- Europski portal za mlade ⁽¹⁰⁾ informacijski je portal za mlade ljude diljem Europe.

Jeste li znali?

Očekuje se da će putem programa Erasmus+ više od četiri milijuna Europljana dobiti priliku za studiranje, osposobljavanje, stjecanje radnog iskustva i volonterski rad u inozemstvu. Njime će se pružati potpora transnacionalnim partnerstvima među ustanovama i organizacijama u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih koje povezuju svijet obrazovanja i rada. Erasmus+ prvi put pruža financijsku potporu EU-a za projekte u amaterskom sportu i rješavanje prekograničnih izazova poput namještanja utakmica, doppinga, nasilja i rasizma.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!tg64DJ>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!GT83nu>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!Yf63fU>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!JR49FW>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/!Fp66bd>

⁽⁷⁾ <http://europa.eu/!fT78xh>

⁽⁸⁾ <http://europa.eu/!kD48ph>

⁽⁹⁾ <http://eurodesk.org>

⁽¹⁰⁾ <http://europa.eu/!Cg34qx>

© thinkstock

Istraživači

Istraživanje i inovacije okosnica su strategije Europa 2020. Šira uporaba napredne tehnologije i digitalizacija jedinstvenog tržišta važni su alati za osiguravanje gospodarskog rasta i stvaranje više radnih mjesta. Upravo su zbog toga posebni programi i drugi izvori potpore na raspolaganju istraživačima diljem Europe.

Glavni izvori financiranja

Obzor 2020.

Obzor 2020. novi je okvirni program EU-a ⁽¹⁾ za istraživače. To je najveći višenacionalni program potpora za istraživanje i inovacije na svijetu. Istraživači se mogu prijaviti neovisno o nacionalnosti, području istraživanja i razdoblju u karijeri. Programom upravlja Komisija preko raznih agencija (EASME ⁽²⁾, REA ⁽³⁾ i INEA ⁽⁴⁾).

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!JJ36Nd>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!gH73qw>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!bg38mC>

⁽⁴⁾ <http://inea.ec.europa.eu/>

Sredstva su dostupna:

1. kandidatima na doktorskom studiju;
2. istraživačima koji već imaju doktorat; i
3. za aktivnosti koje pridonose suradnji u istraživanjima između naprednih multidisciplinarnih znanosti i najnovijih grana u inženjerstvu kako bi se otvorio put prema stvaranju novih i radikalnih tehnologija.

Portal za sudionike ⁽¹⁾ internetski je portal za dionike u programima istraživanja i inovacija EU-a. Potencijalni sudionici mogu se registrirati ⁽²⁾.

Programi financiranja Europskoga istraživačkog vijeća

Europsko istraživačko vijeće (ERC) ⁽³⁾ pruža potpore pojedinačnim istraživačima koji žele obavljati pionirska istraživanja, bez obzira na njihovu nacionalnost i dob. Posebno se potiču interdisciplinarni prijedlozi, inovativne ideje u novim i nadolazećim područjima znanosti te prijedlozi koji predstavljaju nekonvencionalne i inovativne pristupe.

Postoje tri osnovna programa financiranja i dva dodatna programa:

Osnovni programi

1. bespovratna sredstva za mlade istraživače namijenjena vrhunskim istraživačima s dvije do sedam godina iskustva nakon završetka doktorata;
2. bespovratna sredstva za nove neovisne istraživače namijenjena vrhunskim istraživačima sa sedam do dvanaest godina iskustva nakon završetka doktorata; i
3. bespovratna sredstva za priznane neovisne istraživače namijenjena afirmiranim istraživačima s priznanim nedavnim istraživačkim postignućima.

Dodatni programi

1. bespovratna sredstva za provjeru koncepta (samo za korisnike bespovratnih sredstava ERC-a); i
2. bespovratna sredstva za skupine izvrsnih istraživača: pilot-projekt namijenjen malim skupinama izvrsnih istraživača.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!FW34jB>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!GG98VY>

⁽³⁾ <http://erc.europa.eu/>

Područja programa Obzor 2020. kojima upravlja Izvršna agencija za istraživanje

Izvršna agencija za istraživanje (REA) ⁽¹⁾ upravlja velikim dijelom programa Obzor 2020. u pet osnovnih područja:

1. izvrsna znanost;
2. vodeći položaj industrije;
3. društveni izazovi;
4. širenje izvrsnosti i sudjelovanja; i
5. „Znanost s društvom i za društvo”.

Druge mogućnosti financiranja

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) ⁽²⁾ nudi razne mogućnosti financiranja, posebice financiranje pilot-projekata Europskog partnerstva za inovacije (EPI). Prioriteti financiranja razlikuju se od jedne do druge države članice u skladu s prioritetima dotične države ili regije.

Nacionalni programi koje podupire Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) ⁽³⁾ sadržavaju mjere za poticanje prijenosa znanja između znanstvenika i ribara.

Programi u okviru Europske teritorijalne suradnje ⁽⁴⁾, koje podupire Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), potiču ljude na rješavanje zajedničkih problema, razmjenu ideja i sredstava te strateški djeluju prema postizanju zajedničkih ciljeva. Svaka je država članica ⁽⁵⁾ odgovorna za upravljanje sredstvima na vlastitome državnom području.

© Russell Cheyne — Europska unija

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!nB47DW>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!tg64DJ>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!HD77wr>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!mc63rK>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

Jeste li znali?

- Program Obzor 2020. dostupan je svima i ima jednostavnu strukturu koja smanjuje birokraciju i štedi vrijeme kandidata.
- Komercijalni uzgoj mikroalgi brzo je rastuća industrija u Europi i svijetu. Konzorcij malih poduzeća razvio je metodu ubiranja mikroalgi sa znatno smanjenim troškovima sirovina i energije ⁽¹⁾.
- U 2013. bilo je više od 1,1 milijuna industrijskih robota diljem svijeta. Međunarodna federacija za robotiku (IRF) predviđa da će u sljedeće tri godine u svijetu biti otprilike 22 milijuna robota za osobnu uporabu. Na tržištu koje stalno raste ulaganje EU-a u istraživanje i inovacije može biti važno. Programom Obzor 2020. nastoji se posebice riješiti problem fragmentacije tržišta i jaza između inovacija i njihova utjecaja na tržište, dva glavna pitanja s kojima se istraživači trenutačno suočavaju ⁽²⁾.
- Sve više vlasnika nekretnina i poduzeća traži nove izvore energije i topline za svoje prostore. U okviru projekta koji financira EU, a koji promiče uporabu drvenih peleta, osmišljene su smjernice o kvaliteti goriva i odgovarajućoj opremi koja najbolje odgovara potrebama peleta ⁽³⁾.
- Edvard Moser, koji je dobio Nobelovu nagradu za medicinu 2014. sa svojom ženom May-Britt Moser i Johnom O'Keefeom, primio je dvije stipendije Marie Skłodowska-Curie u vrijednosti od 410 000 €. Znanstvenici su otkrili „GPS sustav” mozga i kako „rešetkaste stanice” pomažu mozgu da procjeni daljinu i da se orijentira.
- Nijemac rumunjskog porijekla, Stefan W. Hell, jedna je trećina tima kojemu je 2014. dodijeljena Nobelova nagrada za kemiju. On je tijekom svoje karijere primao potpore iz programa Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie.

Dodatne informacije

Ostale mogućnosti financiranja: pregled dodatnih mogućnosti financiranja koje nisu obuhvaćene pozivima u okviru programa Obzor 2020. dostupan je na internetu ⁽⁴⁾. Istraživački fond za ugljen i čelik (RFCS) ⁽⁵⁾ osigurava sredstva za visokokvalitetne istraživačke projekte kojima se podupire konkurentnost europske industrije ugljena i čelika.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!CP49jV>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!CP49jV>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!FK36mu>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!MQ76xm>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!Tp86vR>

© Andrew Alex — Europska unija

Poljoprivrednici

Poljoprivreda je oduvijek u središtu djelatnosti koje se financiraju iz proračuna EU-a. Poljoprivrednici se mogu prijaviti za izravne potpore i ostale mogućnosti financiranja u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP). Prioriteti financiranja razlikuju se od jedne do druge države u skladu s prioritetima određene države ili regije.

Glavni izvori financiranja

Zajednička poljoprivredna politika

Izravna plaćanja dodjeljuju se poljoprivrednicima u okviru određenih programa potpore Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) ⁽¹⁾. Svaka država članica utvrđuje uvjete za pružanje potpore u pojedinačnim operativnim programima i odgovorna je za upravljanje sredstvima na vlastitom državnom području ⁽²⁾.

Sredstva su dostupna i iz Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) ⁽³⁾ i nacionalnih/regionalnih, a ponekad i privatnih izvora.

Istraživanje i inovacije

Poljoprivrednici mogu ostvariti potpore i u okviru programa Obzor 2020. u području sigurnosti hrane, održive poljoprivrede i šumarstva, pomorstva istraživanja mora i unutarnjih voda te biogospodarstva. Mogućnosti financiranja povezane s hranom i prehranom navedene su na portalu za sudionike ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!rD76cw>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!kU43Vu>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!xD34tK>

Program COSME

Poljoprivrednici mogu imati koristi od nekih mjera u okviru programa COSME ⁽¹⁾ – vidjeti Akcijski plan za razvoj poduzetništva 2020. ⁽²⁾ za detaljnije informacije. Programom upravlja Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća (EASME).

Sredstva su dostupna u okviru Europskoga socijalnog fonda ⁽³⁾ za poboljšanje uvjeta zapošljavanja u ruralnim područjima.

Jeste li znali?

- Prioritet je suzbijanje siromaštva i gospodarski razvoj u ruralnim područjima jer za otprilike 14 % stanovništva koje živi u većinski ruralnim regijama EU-a stopa zaposlenosti ne doseže ni polovicu prosjeka EU-a.
- Kada je položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom relativno slab, oni bi mogli imati koristi od toga da se bolje organiziraju preko lokalnih tržišta i kratkih lanca opskrbe.
- Stotine tisuća projekata u EU-u dobili su sredstva EU-a. Pet glavnih fondova ⁽⁴⁾ zajednički podupire gospodarski razvoj diljem EU-a.

Dodatne informacije

Ministarstva poljoprivrede ⁽⁵⁾ država članica i država kandidatkinja pružaju detaljnije informacije o financiranju. Europska mreža za ruralni razvoj (EMRR)⁽⁶⁾ povezuje dionike u području ruralnog razvoja diljem EU-a. Informacije dostupne na internetskim stranicama mreže mogu nadahnuti potencijalne podnositelje zahtjeva.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/lrh69DN>

⁽²⁾ <http://europa.eu/lCy96jr>

⁽³⁾ <http://europa.eu/lcF34Xj>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/lTw96Rm>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/lCG83WD>

⁽⁶⁾ <http://enrd.ec.europa.eu/>

© Europska unija

Javna tijela

Javna tijela mogu iskoristi niz mogućnosti financiranja sredstvima EU-a, od ulaganja u razvoj institucionalnih kapaciteta i učinkovitosti do lokalnih infrastrukturnih projekata.

Glavni izvori financiranja

Kohezijska politika

Kohezijska (ili regionalna) politika podupire gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju u regijama koje ispunjavaju uvjete za financiranje. Pravila za trošenje novca u svrhu kohezijske politike pojednostavnjena su kako bi se olakšala i poboljšala koordinacija. Proračunom EU-a za razdoblje 2014.–2020. predviđeno je ulaganje od 325 milijardi € za kohezijsku politiku u državama članicama, regijama i gradovima.

Europski strukturni i investicijski fondovi

Pet glavnih fondova zajednički podržavaju gospodarski razvoj diljem EU-a:

1. Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) ⁽¹⁾;
2. Europski socijalni fond (ESF) ⁽²⁾;
3. Kohezijski fond (CF) ⁽³⁾;
4. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) ⁽⁴⁾; i

⁽¹⁾ <http://europa.eu/lfr83wp>

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/esf/>

⁽³⁾ <http://europa.eu/lfb48Dn>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/lXx38GU>

5. Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) ⁽¹⁾.

Sve regije EU-a mogu iskoristiti sredstva EFRR-a i ESF-a. Kohezijski fond je namijenjen slabije razvijenim regijama.

Javna tijela se mogu prijaviti za regionalno financiranje. Jedan je od ciljeva ESF-a pridonijeti poboljšanju kvalitete javne uprave i upravljanja. ESF se provodi u suradnji s javnim tijelima, socijalnim partnerima i tijelima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Projekti ESF-a mogu, na primjer, biti usmjereni na državne službenike kojima je potrebna bolja izobrazba za uporabu informacijske tehnologije ili pomoć tijelima javne vlasti i dionicima u suradnji, izradu i provedbi uspješnih programa.

Jaspers i Jessica

Jaspers ⁽²⁾ i Jessica ⁽³⁾ dva su posebna instrumenta usmjerena na potporu javnim tijelima. Njih su razvile Europska komisija, grupa Europske investicijske banke i druge financijske institucije.

Jaspers je instrument tehničke pomoći za javne uprave koje izrađuju velike projekte koji se mogu sufinancirati sredstvima EU-a.

Jessica pomaže javnim tijelima da pronađu partnere, uključujući privatna poduzeća, za osiguravanje sredstava za potporu urbanom razvoju.

Druge mogućnosti financiranja

Inicijativa za zapošljavanje mladih ⁽⁴⁾ pruža potporu mladima koji su nezaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja u regijama gdje je stopa nezaposlenosti mladih viša od 25 %. Otvorena je za javna tijela. Ako se bave poljoprivredom, javna tijela mogu se prijaviti za izravna plaćanja u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) ⁽⁵⁾. Financiranje u okviru sredstava EFJP-a može biti dodijeljeno i javnim tijelima koja sudjeluju u programu mlijeka u školama ⁽⁶⁾, programu opskrbe škola voćem ⁽⁷⁾ ili promiču poljoprivredne proizvode u EU-u i u državama izvan EU-a ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!bB93DY>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!PC37yW>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!tT97KQ>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!Wu34Bb>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!jw78DF>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/!hh64mn>

⁽⁷⁾ <http://europa.eu/!YG88Uj>

⁽⁸⁾ <http://europa.eu/!Hg87Dg>

Ovisno o prioritetima dotične države ili regije, tijelo javne vlasti u ruralnom području može se prijaviti za financiranje u okviru EPFRR-a ⁽¹⁾ ako se zalaže za poboljšanje uvjeta života u ruralnim područjima ili za poboljšanje ruralnog okoliša i gospodarstva.

Obzor 2020. ⁽²⁾ dostupan je i tijelima javne vlasti koja potiču inovacije i bolje javne usluge.

Dodatne informacije

- Lokalne i regionalne vlasti i određena upravna tijela mogu se prijaviti za projekte koji se financiraju u okviru instrumenta za povezivanje Europe (CEF) i ciljeva programa Obzor 2020. koje provodi Izvršna agencija za inovacije i mreže (INEA) ⁽³⁾.
- Javna tijela zainteresirana za takve projekte trebaju provjeriti kriterije prihvatljivosti u svakom pozivu na podnošenje prijedloga. Komisija vodi postupak odabira projekta, dodjeljuje sredstva i prati kako se ona koriste.
- Brojni programi kojima upravlja Glavna uprava Komisije za međunarodnu suradnju i razvoj (DEVCO) ⁽⁴⁾ financiraju projekte u partnerskim državama gdje javna tijela mogu djelovati i kao javni naručitelji i na taj način biti uključeni u provedbu projekta. Ovisno o programu, ta tijela mogu i sudjelovati u pozivima na podnošenje prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru vanjskog djelovanja EU-a.
- Specijalizirane i humanitarne agencije država članica koje je Komisija priznala mogu koristiti sredstva za humanitarnu pomoć u okviru programa kojima upravlja Služba Komisije za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (ECHO) ⁽⁵⁾. Osim toga, javna tijela mogu dobiti sredstva za civilnu zaštitu u okviru komponenata programa koje se odnose na sprječavanje/pripravnost i odgovor.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!kU43Vu>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!nB86Vr>

⁽³⁾ <http://inea.ec.europa.eu/>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!DJ67kY>

⁽⁵⁾ <http://ec.europa.eu/echo/>

- Eurostat ⁽¹⁾ objavljuje pozive na podnošenje prijedloga koji su otvoreni za javna tijela kao što su državni zavodi za statistiku i ostala državna tijela odgovorna za prikupljanje/izradu i objavljivanje službenih statističkih podataka. Ta su tijela imenovana na nacionalnoj razini i mogu koristiti bespovratna sredstva u okviru Europskoga statističkog programa.
- Financijska sredstva i tehnička pomoć dostupni su u okviru Instrumenta za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX), SIGMA-e i Twinninga ⁽²⁾.
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) ⁽³⁾ javnim tijelima pruža znatnu potporu pri prikupljanju podataka i provjerama kontrole. Osim toga, EFPR može poduprijeti planiranje, razvoj, praćenje, evaluaciju i upravljanje sustavima dodjele ribolovnih mogućnosti.
- Nacionalna carinska i porezna tijela mogu se koristiti sredstvima u okviru programa Carina 2020. ⁽⁴⁾ i Fiscalis 2020. ⁽⁵⁾
- Financijski instrument za okoliš (LIFE) ⁽⁶⁾ pruža brojne mogućnosti financiranja za javna tijela.
- Javna tijela mogu se također prijaviti za projekte u okviru programa Europa za građane ⁽⁷⁾.

Javna tijela mogu se prijaviti i za projekte koje financira Izvršna agencija za potrošače, zdravlje i hranu (CHAFEA) ⁽⁸⁾ koja upravlja programom EU-a za zdravlje, programom za potrošače i inicijativom „Bolja izobrazba za sigurniju hranu”. Projekti u pravilu moraju doprinijeti barem jednome od četiri glavna cilja trećeg programa za zdravlje (2014.–2020.) ⁽⁹⁾. Prijavljene organizacije – kao što su javna tijela, nevladine organizacije i mreže – moraju biti zakonito osnovane u EU-u, Islandu, Lihtenštajnu ili Norveškoj. Organizacije iz ostalih država mogu sudjelovati kao pomoćni pružatelji usluga ili partneri. Financijska potpora nije dostupna za pojedince.

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!QB33Vj>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!HD77wr>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!cb68kR>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!kB44Nf>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/!jT96KP>

⁽⁷⁾ <http://europa.eu/!Mx43rw>

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/eahc>

⁽⁹⁾ <http://europa.eu/!NN96dp>

Jeste li znali?

- Kohezijski fond ulaže u prilagodbu klimatskim promjenama i sprečavanje rizika, sektor vode i otpada te urbani okoliš. Može poduprijeti i projekte povezane s energetsom učinkovitosti i uporabom obnovljive energije u poduzećima i javnoj infrastrukturi.
- „Sve na jednome mjestu za poduzeća” ⁽¹⁾ primjer je uspješnog projekta ESF-a u Sloveniji u okviru kojega je uspostavljen internetski portal koji poduzetnicima pruža pogodnosti ubrzanih postupaka s manje birokracije. Obuhvatio je otprilike 300 poduzeća i više od 700 državnih službenika. ESF je doprinio gotovo 3,7 milijuna €.
- Na internetu su dostupni dodatni primjeri rezultata projekata koji bi mogli poslužiti kao nadahnuće javnim tijelima ⁽²⁾.
- Postoje sporazumi o partnerstvu između Komisije i pojedinih država članica o uporabi sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u razdoblju od 2014. do 2020. ⁽³⁾ U njima su sadržani strateški ciljevi i prioriteti država članica u području ulaganja.

© Europska unija, 2014.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!rF33UW>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!CD76gj>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!jF46pq>

Mogućnosti financiranja za druge korisnike

Instrument pretpristupne pomoći (IPA II) ⁽¹⁾ ulaže u budućnost država kandidatkinja i u sam EU podupirući reforme u područjima povezanim sa strategijom proširenja, kao što su demokracija i upravljanje, vladavina prava, rast i konkurentnost.

Poljoprivrednici u državama kandidatkinjama mogu dobiti potporu preko posebnog instrumenta pretpristupne pomoći za ruralni razvoj (IPARD) ⁽²⁾, koji je dio instrumenta IPA II.

Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF) ⁽³⁾ podupire osobe koje su izgubile posao kao rezultat znatnih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine (globalizacija) – npr. zbog zatvaranja velikih poduzeća ili preseljenja proizvodnje izvan EU-a – ili zbog globalne ekonomske i financijske krize.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!pc74YP>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!pK44Yq>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!hv48Td>

EGF može sufinancirati projekte koji pomažu u potrazi za zaposlenjem, pružaju uslugu profesionalne orijentacije, obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikaciju, mentorstvo i savjetovanje ili promiču poduzetništvo i osnivanje novih poduzeća. EGF ne sufinancira mjere socijalne zaštite, primjerice mirovine i naknade za nezaposlenost.

Samo se države članice mogu prijaviti za potpore EGF-a. Pojedinci, predstavničke organizacije ili poslodavci pogođeni otpuštanjima koji žele osigurati da otpušteni radnici mogu se koristiti potporama iz EGF-a trebaju se obratiti kontaktnoj osobi za svoju državu ⁽¹⁾.

(1) <http://europa.eu/!CM73jc>

© Europska unija, 2014., Izvor: EP

Dodatne informacije o sredstvima EU-a

Ovisno o vrsti sredstava i svrsi njihova projekta, potencijalni korisnici trebali bi se upoznati s ključnim informacijama kojima upravljaju specijalizirane mreže, institucije i druga tijela:

1. Informacijske mreže EU-a

Poduzeća i MSP mogu pristupiti korisnim informacijama preko Europske poduzetničke mreže ⁽¹⁾, koja okuplja otprilike 600 organizacija za potporu poduzetnicima sa sjedištima u više od 50 država.

Ostali potencijalni korisnici mogu se obratiti centru Europe Direct telefonom (00800 6 7 8 9 10 11), porukom e-pošte ili svratiti u lokalni centar Europe Direct ⁽²⁾.

2. Internetske stranice Europske komisije

Komisija održava brojne internetske stranice posvećene bespovratnim sredstvima, javnim ugovorima ⁽³⁾ i drugim mogućnostima financiranja EU-a kojima upravljaju institucije i tijela EU-a ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ <http://een.ec.europa.eu/>

⁽²⁾ <http://europa.eu/eurodirect/>

⁽³⁾ <http://ec.europa.eu/small-business/>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!Bg99gv>

3. Izvršne agencije EU-a

Agencije EU-a razlikuju se od institucija EU-a. Agencije obavljaju posebne zadaće u okviru zakonodavstva EU-a. Postoji više od 40 agencija, koje čine četiri skupine.

Jedna od tih skupina, koju čini šest izvršnih agencija, pomaže Komisiji kod upravljanja programima EU-a. To su:

- Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu (EACEA) ⁽¹⁾;
- Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća (EASME) ⁽²⁾;
- Izvršna agencija Europskoga istraživačkog vijeća (ERCEA) ⁽³⁾;
- Izvršna agencija za potrošače, zdravlje i hranu (CHAFEA) ⁽⁴⁾;
- Izvršna agencija za istraživanje (REA) ⁽⁵⁾; i
- Izvršna agencija za inovacije i mreže (INEA) ⁽⁶⁾.

Te agencije redovito objavljuju informacije o mogućnostima financiranja u okviru programa kojima upravljaju u ime Komisije.

4. Nacionalna, regionalna ili lokalna tijela

Znatnim dijelom sredstava EU-a upravljaju države članice preko nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela ⁽⁷⁾, koja također pružaju potrebne informacije i potporu.

Pet glavnih fondova ⁽⁸⁾ koji podupiru gospodarski razvoj u svim državama članicama su:

- Europski fond za regionalni razvoj;
- Europski socijalni fond;
- Kohezijski fond;
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj; i
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo.

Svi pravni aspekti tih pet fondova i pojedinosti o njihovoj provedbi između 2014. i 2020. objašnjeni su u uredbi o zajedničkim odredbama (CPR) ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!TU98dv>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!YN78yb>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!MM63bj>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!gF63CH>

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/!dj87UY>

⁽⁶⁾ <http://europa.eu/!CF78hd>

⁽⁷⁾ <http://europa.eu/!vw97jU>

⁽⁸⁾ <http://europa.eu/!Tw96Rm>

⁽⁹⁾ <http://europa.eu/!Ny67jN>

CPR opisuje odgovornosti Komisije i država članica određujući da „države članice na odgovarajućoj teritorijalnoj razini, u skladu sa svojim institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom, i tijela koja su one odredile u tu svrhu trebaju biti odgovorna za pripremu i provedbu programa” (str. 321.).

Komisija održava i ažurira internetsku bazu podataka ⁽¹⁾ koja obuhvaća operativne programe službeno donesene na početku razdoblja planiranja. Te programe pripremila je svaka država članica u skladu s prioritetima koje su utvrdila njezina tijela državne i regionalne vlasti za razdoblje 2014.–2020.

Kako pretraživati središnju bazu podataka programa

Pretraživanje baze podataka dat će rezultate s obzirom na četiri kriterija odabira: država, regija, program i tema. Naziv nadležnog tijela objavljen je zajedno s imenom osobe za kontakt, brojem telefona i adresom e-pošte.

Operativni programi i pojediniosti u vezi s njihovim temama dostupni su u bazi podataka čim ih Komisija službeno donese. ⁽²⁾

5. Strukovna udruženja

Neka od sredstava EU-a vezana su uz pojedinu struku. Na primjer, nastavnici i instruktori mogu dobiti potporu iz programa Erasmus+ ⁽³⁾, novog programa EU-a za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za razdoblje 2014.–2020.

Ako neki projekt odgovora stručnom znanju podnositelja zahtjeva, preporučuje se da podnositelj potraži potporu preko relevantnih strukovnih organizacija ili udruženja.

Strukovna mreža možda već ima potrebno znanje o tome kako pristupiti sredstvima EU-a i pojedinci se mogu koristiti njihovim znanjem i smjernicama.

© Europska unija, 2014.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/ljF46pq>

⁽²⁾ <http://europa.eu/lcF48PG>

⁽³⁾ <http://europa.eu/lMb47Up>

Raspoloživi iznosi (2014.–2020.)

Raspoloživi iznosi iz nekih programa 2014.–2020. navedeni su u nastavku.

(Obveze (*) u milijardama eura, u tekućim cijenama)

Naslov i programi (**)	Iznosi (***) 2014.–2020.
Konkurentnost za rast i radna mjesta	
Europski satelitski navigacijski sustavi (EGNOS i Galileo)	6,96
Obzor 2020.	77,02
Konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME)	2,25
Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport (Erasmus+)	14,79
Zapošljavanje i socijalne inovacije	0,93
Carina, Fiscalis i borba protiv prijevara	0,90
Instrument za povezivanje Europe	33,25
Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija	
Inicijativa za zapošljavanje mladih (posebna dodatna dodjela sredstva)	3,21
Regionalna konvergencija (manje razvijene regije)	182,21
Tranzicijske regije	35,32
Konkurentnost (razvijenije regije)	54,37
Teritorijalna suradnja	10,20
Kohezijski fond	63,40
Najudaljenije i slabo naseljene regije	1,56
Održivi rast: prirodni resursi	
Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) – rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	309,35
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)	98,20
Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)	6,40
Zaštita okoliša i klimatska politika	3,46

(*) Vidjeti pojmovnik.

(**) Popis programa nije konačan.

(***) Ukupni iznos uzima u obzir samo razdoblje pokriveno tim programom. Brojke objavljene u siječnju 2015.

Sigurnost i građanstvo

Fond za azil i migracije	3,14
Fond za unutarnju sigurnost	3,73
Informatički sustavi	0,13
Pravosuđe	0,38
Prava, jednakost i građanstvo	0,44
Mehanizam za civilnu zaštitu	0,22
Europa za građane	0,18
Hrana i hrana za životinje	1,89
Zdravstvo	0,50
Zaštita potrošača	0,19
Kreativna Europa	1,47

Globalna Europa

Instrument prepristupne pomoći (IPA)	11,56
Europski instrument za susjedstvo (ENI)	15,58
Europski instrument za demokraciju i ljudska prava (EIDHR)	1,33
Instrument za stabilnost i mir	2,30
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	2,33
Instrument za partnerstvo (PI)	0,96
Instrument za razvojnu suradnju (DCI)	19,56
Humanitarna pomoć	6,80
Civilna zaštita i Europski centar za odgovor na krizne situacije (ERC)	0,14
Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoć-Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a (EUAV)	0,15
Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti (INSC)	0,33
Makrofinancijska pomoć	0,53
Jamstveni fond za vanjska djelovanja	1,18

Pojmovnik financiranja sredstvima EU-a

ABAC	Računovodstveni sustav Komisije koji se temelji na pravilima nastanka poslovnih događaja (vidjeti u nastavku).
Agencije	Tijela EU-a sa zasebnom pravnom osobnošću na koja se pod strogim uvjetima mogu prenijeti ovlasti za izvršavanje proračuna. Tijela zadužena za davanje razrješnica daju im posebne razrješnice.
Bespovratna sredstva	Izravni financijski doprinosi (donacije) iz proračuna koji služe financiranju djelovanja koje pomaže u ostvarivanju nekog cilja koji je dio politike EU-a ili podupiru funkcioniranje tijela koje provodi cilj od općega europskog interesa ili ima cilj koji čini dio politike Europske unije.
Dodijeljeni rashodi	Rashodi EU-a koji se mogu dodijeliti pojedinim državama članicama. Neraspodijeljeni rashodi uglavnom se odnose na plaćanja korisnicima u državama izvan EU-a. Raspodjela rashoda po državama potrebna je za izračun proračunskih ravnoteža.
Europski fond za razvoj	Europski fond za razvoj (EDF) glavni je instrument potpore Zajednice za razvojnu suradnju s afričkim, karipskim i pacifičkim državama i prekomorskim zemljama i teritorijima. Uređen je posebnom financijskom uredbom i njime se upravlja izvan općeg proračuna. EDF se financira izravnim doprinosima država članica po dogovorenim stopama koje se razlikuju od onih za opći proračun.
Financijska pomoć	U kontekstu EU-a, to označava financijsku potporu (bespovratna sredstva, zajmovi, itd.) koju daju europske institucije za sljedeće: (a) stabilnost bilance plaćanja država članica s ostatkom svijeta; (b) države članice u ozbiljnim gospodarskim ili financijskim poteškoćama; (c) države kandidatkinje koje se pripremaju za članstvo u EU-u; (d) projekte za promicanje demokracije i ljudskih prava i sprječavanje sukoba u državama izvan EU-a.
Financijska uredba	Financijska uredba glavna je referentna točka za načela i postupke za donošenje i izvršenje proračuna EU-a te za kontrolu financija Europskih zajednica.
Godišnja izvješća o radu	U godišnjim izvješćima o radu navode se rezultati poslovanja u odnosu na postavljene ciljeve, rizike povezane s tim ciljevima i na oblik unutarnje kontrole. Od proračunske godine 2001. za Komisiju, a od 2003. i za sve institucije Zajednice, „dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti” mora podnijeti godišnje izvješće o radu svojoj instituciji o izvršavanju svojih dužnosti, zajedno s financijskim i upravljačkim podacima.
Instrument za povezivanje Europe	Program Komisije koji osigurava sredstva za poboljšanje prometnih, energetskih i informatičkih veza među državama članicama, npr. omogućavanje protoka obnovljive energije od Španjolske do Njemačke, izgradnja „veza koje nedostaju” između nacionalnih željezničkih mreža.

Nastanak poslovnog događaja	Računovodstvo temeljeno na nastanku poslovnog događaja priznaje ostvareni, a ne naplaćeni prihod i nastale, a ne plaćene troškove (za razliku od gotovinskog računovodstva koje priznaje transakcije i slično tek nakon primitka novca ili isplate).
Neto bilanca	Razlika između doprinosa države članice proračunu EU-a i iznosa sredstava koja ta država primi. Tim iznosom nisu uzete u obzir druge financijske, gospodarske i političke koristi, npr. sudjelovanje na unutarnjem tržištu zahvaljujući kojemu poduzeća mogu poslovati bilo gdje u EU-u.
Obveze	Pravno jamstvo za osiguravanje sredstava pod određenim uvjetima. EU se obvezuje na nadoknadu svog dijela troškova projekta koje je financirao kada ti projekti budu dovršeni. Današnje su obveze sutrašnja plaćanja. Današnja su plaćanja jučerašnje obveze.
Odobrena sredstva	Proračunom se utvrđuju obveze (vidjeti gore) i odobrena sredstva za plaćanje. Obveze su pravna jamstva za osiguravanje sredstava ako su ispunjeni određeni uvjeti. Plaćanja se vrše u gotovini ili bankovnim prijenosima korisnicima.
Plaćanja	Prijenosi novčanih sredstava iz proračuna EU-a primateljima u tekućoj godini na temelju prijašnjih obveza.
Podijeljeno upravljanje	Upravljanje sredstvima ili programom EU-a preneseno na države članice (za razliku od središnjeg upravljanja – vidjeti u nastavku). To vrijedi za veliku većinu projekata koje financira EU.
Porez na dodanu vrijednost	PDV je neizravni porez izražen u obliku postotka koji se primjenjuje na prodajne cijene većine roba i usluga.
Povrati	Prava prema dužnicima Zajednice. Stvarni povrat iznosa može biti u različitim oblicima: dobrovoljno plaćanje od strane dužnika, prebijanje uzajamnih dugovanja, financijsko jamstvo ili provedbene mjere.
Pravila javne nabave	Odredbe direktive o javnoj nabavi kojima se uređuje dodjela ugovora od strane tijela javne uprave. Države članice moraju prenijeti te odredbe u nacionalno pravo. One se također primjenjuju na ugovore koje dodjeljuju institucije EU-a.
Pričuva za pomoć u nuždi	Sredstva za pomoć u nuždi koja se drže u blokiranoj pričuvi u proračunu, a mogu se prenijeti ako je s time suglasno proračunsko tijelo u odgovarajuće opravdanim hitnim ili kriznim slučajevima.
Prihod	Dohodak iz bilo kojeg izvora kojim se financira proračun.
Program	Politike EU-a provode se u okviru programa i fondova koji pružaju financijsku potporu stotinama tisuća korisnika – poljoprivrednici, studenti, znanstvenici, nevladine organizacije, poduzeća, gradovi, regije itd. Programi za 2014. – 2020., iznosi i njihove pravne osnove dostupni su na internetskim stranicama ⁽¹⁾ .
Proračun	Godišnji financijski plan sastavljen u skladu s proračunskim načelima koji nudi prognoze i odobrava procjenu budućih troškova, prihoda i rashoda, s detaljnim opisima i obrazloženjima (potonje se nalazi pod „proračunskim napomenama”).

¹ <http://europa.eu/lvM73Rk>

Proračunsko tijelo	Institucije s ovlastima donošenja odluka vezanih uz proračunska pitanja, tj. Europski parlament i Vijeće ministara.
Provedbena pravila	Podrobna pravila za provedbu financijske uredbe.
Razrješnica	Odluka kojom Europski parlament, na temelju preporuke Vijeća i izjave o jamstvu Europskoga revizorskog suda, zaključuje godišnji proračun. Obuhvaća račune svih prihoda i rashoda Zajednica, konačni saldo te imovinu i obveze kako su prikazani u bilanci stanja.
Revizija	Svaka institucija, u skladu sa svojim posebnostima i zahtjevima, određuje opseg uloge unutarnjih revizora te ciljeve i postupke za izvršavanje dužnosti unutarnjeg revizora uz poštovanje međunarodnih standarda unutarnje revizije. Vanjski revizor: za institucije EU-a to je Europski revizorski sud. Unutarnja revizija: revizija koju ne provodi neovisni ovlašteni javni računovođa, već vlastito osoblje tijela; funkcija unutarnjeg revizora razlikuje se od funkcije dužnosnika za ovjeravanje i računovodstvenog službenika. Unutarnjeg revizora imenuje institucija koju mora savjetovati o tome kako rješavati rizike; on iznosi neovisna mišljenja o kvaliteti sustava za upravljanje i kontrolu te predlaže poboljšanja.
Riznica	Bankovni računi Komisije u državnim riznicama država članica, središnjim i poslovnim bankama.
Sporazumi o partnerstvu	Sporazumi između Komisije i pojedine države članice osmišljeni da osiguraju da se sredstva koriste u skladu s ciljevima strategije Europa 2020.
Središnje upravljanje	Izravno upravljanje (odabir vanjskog pružatelja usluga, dodjela bespovratnih sredstava, prijenos sredstava, praćenje aktivnosti itd.) sredstvima ili programom koji provodi Europska komisija (centralizirano izravno upravljanje) ili jedna od njezinih agencija (neizravno centralizirano upravljanje) za razliku od podijeljenog upravljanja (vidjeti u nastavku).
Stavka(-e)	Proračun EU-a (vidjeti i VFO) podijeljen je u šest dijelova ili stavki: stavka 1. gospodarska politika općenito (potpora malim i srednjim poduzećima, obrazovanju, inovacijama, kohezijskoj politici itd.); stavka 2. poljoprivreda, ribarstvo i okoliš; stavka 3. pravosuđe i migracija, među ostalim; stavka 4. svjetska pitanja (međunarodni poslovi, suradnja, itd.); stavka 5. troškovi funkcioniranja EU-a (plaće osoblja, zgrade, mirovine itd.); stavka 6. „kompenzacija” (manje često spominjana).
Tečajna razlika	Razlika koja proizlazi iz tečajnih stopa koje se primjenjuju na transakcije koje se odnose na države izvan europodručja.
Uvjeti višestruke sukladnosti	Mehanizam u okviru zajedničke poljoprivredne politike pri kojemu su izravna plaćanja za poljoprivrednike povezana s ispunjenjem osnovnih standarda u pogledu okoliša, sigurnosti hrane, zdravlja životinja i bilja, dobrobiti životinja te zahtjeva za održavanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i ekološkom stanju.
Višegodišnji financijski okvir	VFO utvrđuje prioritete potrošnje i maksimalne iznose koje EU može potrošiti na određena područja tijekom određenog razdoblja od nekoliko godina. Gornje granice za rashode u uredbi o VFO-u nisu istovjetne onima iz proračuna EU-a, koje su uvijek niže. VFO uključuje i izvore prihoda za proračun EU-a i mehanizme korekcije za predmetno razdoblje (trenutačno 2014.–2020.).

Suradnici:

Henning ARP
Kara BAPTISTA
Doerte BOSSE
Florence BOUVRET
Anne BURRILL
Tony CARRITT
Vincenzo CURIALE
Fanny DUMONT
Peter FISCHER
Daniela GHEORGHE
Pierre HEGAY
Clara ION
Claire JOAWN
Olivier JUVYNS
Srd KISEVIC
Enrique LOBERA ARGUELLES
John MC CLINTOCK
Petr MOOZ
Stephen PARKER
Fanny POLLET
Veronika RADERMACHER
Benoit RONGVAUX
Nancy SAVALL
Attila SCHOENBAUM
Reinder VAN DER ZEE
Daniel VON HUGO

Urednik: Petre DUMITRU

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Kontakt s EU-om

PUTEM INTERNETA

Informacije na svim službenim jezicima Europske unije dostupne su na mrežnim stranicama Europa:

www.europa.eu

OSOBNO

Diljem Europe postoje stotine lokalnih informativnih centara EU-a.

Adresu najbližeg centra možete pronaći na: www.europedirect.europa.eu

TELEFONOM ILI E-POŠTOM

Služba Europe Direct pružit će Vam odgovore na sva Vaša pitanja o Europskoj uniji. U kontakt možete stupiti putem besplatnog telefonskog broja:

00 800 6 7 8 9 10 11 (neki mobilni operateri ne dopuštaju pristup brojevima 00800 ili mogu zaračunati pristup) ili telefonske usluge uz plaćanje izvan EU-a: **+32 22999696** ili e-poštom na www.europedirect.europa.eu

ČITAJTE O EUROPI

Publikacije o Europskoj uniji samo su jedan klik od Vas na mrežnim stranicama knjižare EU-a: www.bookshop.europa.eu

KAKO DOĆI DO PUBLIKACIJA EU-a

Besplatne publikacije:

- jedan primjerak:
u knjižari EU-a (<http://bookshop.europa.eu>);
- više od jednog primjerka ili plakati/zemljovidi:
u predstavništvima Europske unije (http://ec.europa.eu/represent_en.htm),
pri delegacijama u zemljama koje nisu članice EU-a (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hr.htm),
kontaktiranjem službe Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_hr.htm)
ili pozivanjem broja 00 800 6 7 8 9 10 11 (besplatni poziv iz EU-a) (*).

(* Informacije su besplatne, kao i većina poziva (premda neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Publikacije koje se plaćaju:

- u knjižari EU-a (<http://bookshop.europa.eu>).

Saznajte više o financijskom programiranju i proračunu EU-a redovito posjećujući naše internetske stranice:

<http://ec.europa.eu/budget>

Želite li saznati više o našim publikacijama i biti obaviješteni o najnovijim publikacijama, predbilježite se slanjem poruke e-pošte na:
BUDG-budget-inbox@ec.europa.eu

Pratite nas na:

Facebook: <https://www.facebook.com/EUBudget>

Twitter: https://twitter.com/EU_Budget

Google+: <http://goo.gl/wXZrq>

Ovo je izdanje također dostupno online:
<http://ec.europa.eu/budget/funding>

